

Rada ERÚ

Energetický regulační úřad
Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 08619-44/2020-ERU

V Jihlavě dne 6. prosince 2022

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti **Mpasiv stav s.r.o.**, se sídlem Maříkova 2043/42, 621 00 Brno, IČ: 089 31 674, zastoupené JUDr. Jindřichem Jaškem, advokátem se sídlem Koliště 259/55, 602 00 Brno (dále též „účastník řízení“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 08619-39/2020-ERU ze dne 16. března 2022 (sp. zn. OSR-08619/2020-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, uznal účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku podle 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 9. července 2020 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Lipůvka, u budovy č. p. 454 prostřednictvím strojního mechanismu zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 90, za což mu byla uložena pokuta ve výši 65 000 Kč a dále povinnost náhrady nákladů řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč, Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako příslušný správní orgán podle § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 1 písm. c) a § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), po projednání v rozkladové komisi, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

I. Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 08619-39/2020-ERU ze dne 16. března 2022 (sp. zn. OSR-08619/2020-ERU) se ve výroku I. mění tak, že se nahrazuje následujícím zněním:

„Obviněný z přestupku, společnost Mpasiv stav s.r.o., se sídlem Maříkova 2043/42, 621 00 Brno, IČ: 089 31 674 (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 9. července 2020 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Lipůvka, u budovy č. p. 454 prostřednictvím strojního mechanismu s obsluhou poskytnutého společností BCL TRADE s.r.o., se sídlem Jámy 770/10, 642 00 Brno, IČ: 282 75 381, zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 90.“

II. Výrok II. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 08619-39/2020-ERU ze dne 16. března 2022 (sp. zn. OSR-08619/2020-ERU) se mění tak, že slova „65 000 Kč (slovy: šedesát pět tisíc korun českých)“ se nahrazují slovy „40 000 Kč (slovy: čtyřicet tisíc korun českých)“.

III. Ve zbylé části se rozklad společnosti Mpasiv stav s.r.o., se sídlem Maříkova 2043/42, 621 00 Brno, IČ: 089 31 674, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 08619-39/2020-ERU ze dne 16. března 2022 (sp. zn. OSR-08619/2020-ERU) zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Správní řízení v prvním stupni

Energetický regulační úřad dne 23. září 2020 obdržel oznámení společnosti GasNet, s.r.o., se sídlem Klíšská 940/96, 400 01 Ústí nad Labem, IČ: 272 95 567, o narušení ochranného pásma a poškození plynárenského zařízení s únikem plynu. Energetický regulační úřad následně provedl ve věci šetření a zjistil níže uvedené skutečnosti.

Zaměstnanec společnosti BCL TRADE s.r.o., se sídlem Jámy 770/10, 642 00 Brno, IČ: 282 75 381, prováděl dne 9. července 2020 v katastrálním území Lipůvka, u budovy č. p. 454 pásovým bagrem značky Bobcat zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 90. V důsledku narušení plynárenského zařízení došlo za 25 minut k úniku 1 m³ plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 7 konečným zákazníkům (kategorie maloodběr). Společnost BCL TRADE s.r.o. prováděla popsané zemní práce pro společnost Neaton s.r.o., se sídlem Fryčajova 607/165, 614 00 Brno, IČ: 292 39 761, která uvedené zemní práce měla vykonat pro účastníka řízení.

Příkazem Energetického regulačního úřadu č. j. 08619-35/2020-ERU ze dne 14. ledna 2022 byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona a byla mu uložena pokuta ve výši 65 000 Kč. Proti tomuto příkazu podal účastník řízení dne 20. ledna 2022 blanketní odpor.

Dne 7. února 2022 zaslal správní orgán účastníku řízení vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit aktuální majetkové poměry. Dne 14. února 2022 Energetický regulační úřad obdržel od účastníka řízení odůvodnění odporu, v němž účastník řízení především namítal, že předáním staveniště dne 23. června 2020 společnosti Neaton s.r.o. podle ústní smlouvy ze dne 22. června 2020 ve věci provedení kompletních zemních prací včetně jejich koordinace došlo ve smyslu § 2 nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády č. 591/2006 Sb.“), k přechodu odpovědnosti za staveniště a realizaci kompletních zemních prací a dalších souvisejících povinností (včetně povinnosti vytyčení polohy plynárenského zařízení) podle § 3 písm. b) odst. 1 nařízení vlády č. 591/2006 Sb. na společnost Neaton s.r.o., z čehož účastník řízení vyvozuje, že není odpovědný za přestupek.

Dále účastník řízení ve svém podání argumentoval tím, že zemní práce na staveništi nekoordinoval a vyjádřil nesouhlas se závěrem Energetického regulačního úřadu, podle něž nebylo vydáno stanovisko správce plynárenského zařízení ke stavbě. Ohledně svých

majetkových poměrů účastník řízení uvedl, že za poslední uzavřené účetní období roku 2020 vykázal ztrátu ve výši 1 014 000 Kč, přičemž za jiná období výkazem zisku a ztráty nedisponuje, když jeho společnost vznikla v červenci 2020.

II. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím Energetického regulačního úřadu č. j. 08619-39/2020-ERU ze dne 16. března 2022 byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil jednáním popsáním ve výrokové části tohoto rozhodnutí, za což mu byla uložena pokuta ve výši 65 000 Kč a povinnost náhrady nákladů řízení.

Energetický regulační úřad v rozhodnutí uvedl, že v projednávaném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl zaměstnanec společnosti BCL TRADE s.r.o., kdo prováděl zemní práce, v jejichž důsledku došlo k poškození plynárenského zařízení. Společnost BCL TRADE s.r.o. však zemní práce vykonávala jako najatý stroj s obsluhou pro společnost Neaton s.r.o., která zemní práce vykonávala pro účastníka řízení. Staveniště bylo písemnou formou předáno pouze účastníkovi řízení, jehož jednatel podle vyjádření společností Neaton s.r.o. a BCL TRADE s.r.o. navíc koordinoval práce zaměstnance společnosti BCL TRADE s.r.o., při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Jednání zaměstnance společnosti BCL TRADE s.r.o. je tak podle § 20 odst. 1 ve spojení s § 20 odst. 2 písm. e) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), účastníkovi řízení přičitatelné.

Prvostupňový správní orgán neshledal důvody pro liberaci, když účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně a bez vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu, což nesvědčí o tom, že by při své činnosti postupoval s maximální opatrností, a tedy nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možné požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 1 m³ zemního plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 7 konečným zákazníkům. Společenskou škodlivost shledal správní orgán též v porušení zájmu na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy.

K tvrzení účastníka řízení, že staveniště předal společnosti Neaton s.r.o., a že by tedy za práce podle § 2 odst. 3 nařízení vlády č. 591/2006 Sb. měla odpovídat tato společnost, správní orgán uvedl, že předání staveniště proběhlo pouze ústně, ačkoli účastníkem řízení odkazované ustanovení předpokládá písemnou formu. V daném případě nebylo písemné předání staveniště společnosti Neaton s.r.o. doloženo, podle vyjádření společnosti BCL TRADE s.r.o. navíc práce na staveništi fakticky řídil jednatel účastníka řízení. Správní orgán se proto přiklonil k závěru, že poškození plynárenského zařízení je přičitatelné účastníkovi řízení. Na námitku účastníka řízení, že stanovisko správce plynárenského zařízení bylo vydáno, správní orgán reagoval tak, že obě stanoviska předložená účastníkem řízení byla již v době uzavření smlouvy o dílo mezi účastníkem řízení a objednateli neplatná a ani podle nich nebylo provedeno vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu. Správní orgán považoval absenci platného stanoviska správce plynárenského zařízení za přitěžující okolnost.

Při ukládání trestu prvostupňový orgán zohlednil, že došlo k poškození středotlakého plynovodu, tj. energetického zařízení většího významu. Rovněž únik 1 m³ plynu a přerušování

dodávky plynu 7 konečným zákazníkům hodnotil správní orgán jako okolnost zvyšující závažnost přestupku. Za přitěžující okolnost vzal správní orgán skutečnost, že účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení až po uplynutí platnosti stanovisek správce plynárenského zařízení a bez vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu, dále fakt, že zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení byly prováděny strojně, a tedy v rozporu se stanovisky (byť již neplatnými) správce plynárenského zařízení. Jako polehčující okolnost správní orgán zohlednil skutečnost, že účastník řízení nebyl v poslední době evidován v rámci jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti správního orgánu a uhradil způsobenou škodu. Po zvážení přitěžujících a polehčujících okolností správní orgán účastníkovi řízení za přestupek uložil pokutu ve výši menší než 1 % z maximální zákonné výše pokuty.

III. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 08619-39/2020-ERU ze dne 16. března 2022, které mu bylo doručeno téhož dne, podal účastník řízení dne 30. března 2022 rozklad. Účastník řízení navrhl, aby Rada napadené rozhodnutí zrušila a řízení zastavila.

Účastník řízení argumentoval tím, že předáním a převzetím staveniště společností Neaton s.r.o. podle ústní smlouvy ze dne 22. června 2020 na provedení kompletních zemních prací včetně jejich koordinace došlo k přechodu odpovědnosti za staveniště a realizaci kompletních zemních prací a dalších souvisejících povinností (včetně povinnosti vytyčení polohy plynárenského zařízení) na společnost Neaton s.r.o. Podle účastníka řízení správní orgán nesprávně dovodil, že ústní předání staveniště není právně relevantní a že zemní práce řídil jednatel účastníka řízení, přestože jak účastník řízení, tak i společnost Neaton s.r.o. výslovně a shodně potvrdili, že tomu tak nebylo. Účastník řízení v podaném rozkladu dále uvedl, že na stanoviska správce plynárenského zařízení se výslovně odkazuje společný souhlas ze dne 25. května 2018, který stavebníkovi uložil povinnost řídit se podmínkami stanovenými v těchto stanoviscích, a že stavebník nemá povinnost každých 24 měsíců žádat o nová závazná stanoviska dotčených orgánů.

IV. Řízení o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu Rada po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přezkoumává odvolací správní orgán napadené rozhodnutí v plném rozsahu.

Rada po přezkoumání rozkladem napadeného rozhodnutí konstatuje, že toto rozhodnutí bylo z hlediska zjištění skutkového stavu věci a právního posouzení protiprávního jednání účastníka řízení vydáno v souladu s právními předpisy a není dán žádný důvod pro jeho zrušení. Rada po přezkoumání rozkladem napadeného rozhodnutí dospěla k závěru, že Energetický regulační úřad v dané věci rozhodl správně, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy, splňuje obsahové náležitosti správního rozhodnutí a je přezkoumatelné.

Rada však nepokládá za zcela přesný výrok o vině napadeného rozhodnutí a neztotožňuje se s některými částmi jeho odůvodnění, a proto níže provádí jeho korekci a doplnění.

V projednávané věci není pochyb o tom, že došlo k poškození výše specifikovaného plynárenského zařízení, a pochybnosti nevyvolává ani otázka konkrétní osoby, která tento následek přímo způsobila. Námitky účastníka řízení však směřují proti přičitatelnosti jednání této osoby účastníku řízení, neboť účastník řízení zastává názor, podle něž na základě ústní smlouvy přešla odpovědnost za staveniště a realizaci kompletních zemních prací a dalších souvisejících povinností, včetně povinnosti vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu, na společnost Neaton s.r.o. Účastník řízení v této souvislosti rozporuje také závěr správního orgánu prvního stupně, že zemní práce na staveništi řídil a koordinoval jednatel účastníka řízení. Účastník řízení se rovněž neztotožňuje se zjištěními správního orgánu ohledně stanovisek správce plynárenského zařízení.

Přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se může dopustit právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 téhož zákona. V § 68 odst. 3 energetického zákona je uvedeno, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Uvedené ustanovení zákona tak v podstatě představuje kategorický zákaz provádět činnosti, které by byly způsobilé poškodit plynárenskou soustavu, nebo omezit či ohrozit její spolehlivost a bezpečnost provozu, a dále zákaz při provádění činností v ochranném pásmu i mimo ně poškodit energetická zařízení. Porušení takového zákazu je pak přestupkem.

Ve smyslu § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že právnická osoba je pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu; za porušení právní povinnosti uložené právnické osobě se považuje též porušení právní povinnosti uložené organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí právnické osoby. Ustanovení § 20 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky pak vymezuje osoby, jejichž jednání je pro účely posuzování odpovědnosti za přestupek přičitatelné právnické osobě, přičemž z jeho písm. e) plyne, že za takovou osobu se považuje fyzická osoba, kterou právnická osoba používá při své činnosti. Jedná se o případ, kdy fyzická osoba nekoná určitou činnost na vlastní jméno a odpovědnost, případně tuto činnost na vlastní jméno a odpovědnost nevykonává právnická osoba, vůči níž má tato fyzická osoba určitý právní vztah (je zaměstnancem nebo za osobu jedná).

Ustanovení § 2 odst. 3 nařízení vlády č. 591/2006 Sb. stanoví, že za uspořádání staveniště, popřípadě vymezeného pracoviště, podle odstavců 1 a 2 téhož ustanovení nařízení vlády č. 591/2006 Sb. odpovídá zhotovitel, kterému bylo toto staveniště, popřípadě pracoviště, předáno a který je převzal. V zápise o předání a převzetí se uvedou všechny známé skutečnosti, jež jsou významné z hlediska zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví fyzických osob zdržujících se na staveništi, popřípadě pracovišti.

Konstrukce odpovědnosti právnické osoby za přestupky je založena na objektivní odpovědnosti. Přestupky, jichž se pachatel dopustí porušením zákazu stanoveného zákonem, a to i bez zavinění, mají své opodstatnění mj. právě v případech, kdy je třeba regulovat určitou činnost v kvalifikovaném místě, přičemž se na ní v důsledku může podílet větší počet subjektů. Dojde-li tedy k poškození plynárenského zařízení, na němž se teoreticky mohlo podílet více subjektů, tedy jak subdodavatel (eventuálně několik subdodavatelů v rámci subdodavatelského řetězce), tak i generální dodavatel (účastník řízení), je třeba vždy zjistit co nejvíce podrobností o zadání prací, průběhu jejich provádění a o vztahu mezi jednotlivými subdodavateli a generálním dodavatelem. Byť za poškození plynárenského zařízení zpravidla bývá odpovědný skutečný realizátor zásahu, kterým byl způsoben zakázaný následek, vždy je třeba brát v úvahu specifika konkrétního případu a vyloučit nelze ani odpovědnost generálního dodavatele, obzvláště pak, byla-li činnost prováděna podle jeho pokynů, požadavků a za metodického dohledu jeho pracovníků (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze č. j. 6 A 234/96-35), významnou roli hraje to, zda generální dodavatel přímo v terénu bagristu řídil a instruoval (rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 86/2011 – 50 a č. j. 4 As 117/2016 - 26), kdo byl stavbyvedoucím, zda došlo k protokolárnímu předání a převzetí staveniště apod.

Z obsahu správního spisu je zřejmé, že na základě smlouvy o dílo [redacted] uzavřené dne 28. dubna 2020 mezi [redacted] jako objednateli na straně jedné a účastníkem řízení jako zhotovitelem na straně druhé došlo dne 15. června 2020 k předání staveniště (na pozemku p. č. 1098/17 v katastrálním území a obci Lipůvka) zhotoviteli, o čemž byl téhož dne sepsán písemný protokol. V protokolu mj. výslovně zaznívá, že inženýrské sítě nacházející se v prostoru staveniště ke dni sepsání protokolu, tedy ke dni převzetí staveniště zhotovitelem (účastníkem řízení), nejsou vytyčeny a zakresleny ve výkresu a že toto vyřeší zhotovitel, tzn. účastník řízení.

Žádný jiný listinný důkaz prokazující předání staveniště, tzn. ze strany účastníka řízení dalšímu subjektu, však ve správním spise obsažen není. Účastník řízení sice v podaném rozkladu namítá, shodně jako předtím v řízení před správním orgánem prvního stupně, že měl dne 22. června 2020 uzavřít ústně smlouvu o provedení kompletních zemních prací včetně jejich koordinace se společností Neaton s.r.o., v důsledku které mělo dne 23. června 2020 dojít k předání staveniště této společnosti, a tím i k přechodu odpovědnosti za staveniště, realizaci kompletních zemních prací a dalších souvisejících povinností (včetně povinnosti vytyčení polohy plynárenského zařízení), toto své tvrzení však nikterak nedokládá. Společnost Neaton s.r.o. je navíc ve svých vyjádřeních ohledně předání a převzetí staveniště od účastníka řízení nekonzistentní a správnímu orgánu předložila vzájemně si odporující stanoviska. Ačkoli společnost Neaton s.r.o. v podání ze dne 2. července 2021 správnímu orgánu skutečně sdělila, že převzala staveniště od účastníka řízení ústně dne 23. června 2020, ve svém předchozím vyjádření ze dne 7. června 2021 naopak tvrdila, že jí účastník řízení staveniště nepředal. Správní orgán tudíž nepokládá tvrzení společnosti Neaton s.r.o. v otázce převzetí staveniště za věrohodné a nemůže z něj při posuzování skutkového stavu vycházet. Názor účastníka řízení predestřený v jeho rozkladu, podle nějž společnost Neaton s.r.o. převzetí staveniště výslovně potvrdila svým prohlášením ze dne 2. července 2021, pročež je dle účastníka řízení nutné tento skutkový stav považovat bez dalšího za nesporný, proto správní orgán nemůže akceptovat, když v daném případě nelze vyloučit, že vývoj tvrzení společnosti Neaton s.r.o. mohl být účelový a směřovat k vyloučení odpovědnosti za přestupek.

Námítka účastníka řízení, že předal staveniště, a tím i odpovědnost za staveniště a plnění souvisejících povinností společnosti Neaton s.r.o., tak zůstává pouze v rovině tvrzení účastníka řízení, a proto ji Rada odmítá jako nepodloženou. Vytýká-li v této souvislosti účastník řízení správnímu orgánu, že zastává nesprávný právní názor, když nepovažuje ústní předání staveniště za právně relevantní a rovnocenné písemnému předání staveniště, pak Rada akcentuje, že i samotným účastníkem řízení citovaný § 2 odst. 3 nařízení vlády č. 591/2006 Sb. předpokládá písemnou formu předání a převzetí staveniště, když v něm výslovně zaznívá, že „...v zápise o předání a převzetí se uvedou všechny známé skutečnosti...“. Byť lze účastníku řízení do jisté míry přisvědčit v tom, že „...ústní předání a převzetí staveniště žádný právní předpis nesankcionuje případnou neplatností“, nelze současně odhlédnout od důležitosti chráněného veřejného zájmu, kterým je v daném případě ochrana života, zdraví, životního prostředí a bezpečnost práce na staveništi. Pro zajištění efektivní ochrany veřejného zájmu je nezbytné, aby byla zjistitelná konkrétní osoba, která v daném okamžiku za staveniště odpovídá, zároveň samozřejmě absence písemné formy znamená odlišnou důkazní situaci. Pokud by právní úprava a rozhodovací praxe připustily možnost fakticky převést odpovědnost za činnosti prováděné na staveništi na základě tvrzení realizátora stavby a subdodavatele (v posuzované věci společnosti Neaton s.r.o., která nejprve převzetí staveniště od účastníka řízení popřela, aby jej následně potvrdila, a nadto argumentovala tím, že sama předala staveniště dalšímu subjektu, společnosti BCL TRADE s.r.o.), aniž by byl zřejmý rozsah takového případného předání, a tedy i rozsah, v němž by měla odpovědnost za staveniště a související povinnosti přejít na tuto další osobu, bylo by značně obtížné určit konkrétní osobu odpovídající za uspořádání staveniště a za činnosti na něm vykonávané (tím spíše v situacích, kdy by dotčený subdodavatel argumentoval, že staveniště nepřevzal, eventuálně že jej nepřevzal v tvrzeném rozsahu, případně se v této souvislosti vyjadřoval nejednoznačně), což by v konečném důsledku mohlo vést k nejistotě ohledně odpovědné osoby, a veřejný zájem by tak nebyl účinně chráněn.

Žádoucí by přitom nebyla ani taková praxe, kdy by měli být postihováni subdodavatelé za porušení právní povinnosti, ke kterému by došlo toliko v důsledku plnění pokynu zhotovitele odpovídajícího za staveniště a řídicího činnosti na něm probíhající, jenž – ač faktický pachatel přestupku – by se právě s poukazem na ústní předání staveniště mohl dovolávat svojí neodpovědnosti. V souladu s ustálenou rozhodovací praxí Energetického regulačního úřadu je proto nutno realizátorem zemních prací rozumět osobu stavebníka, resp. zhotovitele stavby, kterému bylo staveniště předáno v souladu se smluvními ujednáními, neboť tento převzal odpovědnost za veškerou činnost ve vymezeném prostoru. Vykonávají-li v tomto prostoru činnost jiné právnické či fyzické osoby, aniž by došlo k prokazatelnému (tj. zpravidla písemnému) předání a převzetí staveniště, je nutno na tyto hledět ve smyslu příslušných ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky jako na osoby, jejichž jednání je přičitatelné právě realizátorovi stavby. Otázce přičitatelnosti jednání fyzické osoby, která svojí činností přímo poškodila plynárenské zařízení, účastníkovi řízení, se pak správní orgán podrobněji věnuje níže v odůvodnění tohoto rozhodnutí.

K otázce (ne)předání staveniště společnosti Neaton s.r.o. tedy správní orgán na podkladě spisového materiálu a vzhledem k výše uvedenému uzavírá, že pouze účastníkovi řízení bylo staveniště prokazatelně předáno, jak plyne z písemného protokolu sepsaného mezi účastníkem řízení a objednateli dne 15. června 2020, a tudíž měl plnou odpovědnost za uspořádání staveniště a za veškeré činnosti na staveništi prováděné, mj. měl tedy zajistit

vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu a zajistit provádění veškerých činností na staveništi tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Pouze na okraj správní orgán uvádí, že by bylo možné uvažovat též o souběžné odpovědnosti účastníka řízení a společnosti Neaton s.r.o. za spáchaný přestupek, nicméně eventuální odpovědností společnosti Neaton s.r.o. by nebyla dotčena odpovědnost účastníka řízení a případný přestupek společnosti Neaton s.r.o. ani není předmětem tohoto správního řízení, proto se jim Rada dále nezabývala.

Co se týká provádění zemních prací, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení, Rada souhlasí s Energetickým regulačním úřadem v tom, že není sporu o konkrétní osobě, která poškození plynárenského zařízení v k. ú. Lipůvka způsobila, tj., že se jednalo o zaměstnance společnosti BCL TRADE s.r.o. Jak však bylo již naznačeno výše v odůvodnění tohoto rozhodnutí, při posuzování otázky přičitatelnosti jednání konkrétní fyzické osoby osobě právnické je třeba vzít do úvahy mj. také to, kdo tuto konkrétní fyzickou osobu při pracích v terénu řídil a kontroloval. Ze správního spisu se podává, že v době poškození plynárenského zařízení byl na staveništi osobně přítomen jednatel účastníka řízení, [REDAKCE]. Uvedený závěr lze podložit především Protokolem o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma, kde je jako osoba, která narušení ochranného pásma způsobila a ohlásila, uveden právě jednatel účastníka řízení. Účastníka řízení za poškozitele označuje rovněž dokument Poškození plynárenského zařízení třetí stranou, z nějž vyplývá nikoliv snad právní hodnocení, ale zjevná účast účastníka řízení na jednání souvisejícím s poškozením zařízení. Ten obsahuje mj. také ujednání o způsobu náhrady vzniklé škody a souvisejících nákladů a podpis jednatele účastníka řízení. Jednatel účastníka řízení je podepsán též pod zápisem provedeným v denním záznamu stavby ze dne 9. července 2020. Dále z vyjádření společnosti BCL TRADE s.r.o., které bylo Energetickému regulačnímu úřadu doručeno dne 12. ledna 2021, mj. vyplývá, že společnost BCL TRADE s.r.o. vykonávala práce „... v režimu „najatý stroj s obsluhou“, přičemž koordinaci práce na stavbě prováděl [REDAKCE] jednatel firmy Mpasiv stav s.r.o., jako zástupce generálního dodavatele. [REDAKCE] byl na stavbě dne 9.7.2020 a na jeho pokyny a dle jeho instrukcí byly prováděny zemní práce“. Skutečnost, že jednatel účastníka řízení řešil a koordinoval veškeré zemní práce na stavbě (resp. že tak měl činit v součinnosti s jednatelem společnosti BCL TRADE s.r.o., [REDAKCE]), potvrzuje i společnost Neaton s.r.o. ve svých vyjádřeních ze dne 11. března 2021, 21. dubna 2021, 4. května 2021 a 7. června 2021. V podáních ze dne 21. dubna 2021, 4. května 2021 a 7. června 2021 k tomu navíc společnost Neaton s.r.o. doplnila, že „... celou stavbu jako celek prováděla firma Mpasiv stav, s.r.o. zastoupená [REDAKCE] který si vše řídil a koordinoval“.

Popsané skutečnosti tak správní orgán vedou k závěru, že zaměstnanec společnosti BCL TRADE s.r.o. plnil úkoly zadané přímo v terénu účastníkem řízení, nikoliv že by jako subdodavatel prováděl kompletní práce na své jméno a odpovědnost a odpovídal za bezpečnost práce či vytyčení plynárenských zařízení v terénu (to ostatně účastník řízení ve správním řízení ani netvrdil) nebo že by konal zemní práce pod vedením a kontrolou společnosti Neaton s.r.o. Ve prospěch uvedeného závěru svědčí též fakt, že v řízení nebylo prokázáno předání staveniště společnosti BCL TRADE s.r.o., resp. nebylo ani prokázáno předání staveniště společnosti Neaton s.r.o., pro kterou měla společnost BCL TRADE s.r.o. zemní práce vykonávat. Přítom právě prokazatelné předání a převzetí staveniště je pro určení přičitatelnosti přestupkového jednání podstatné, neboť jednoznačně vypovídá o tom, kdo byl v inkriminovaný okamžik tzv. realizátorem stavby a kdo měl plnou odpovědnost za veškerou činnost

ve vymezeném prostoru. V tomto směru je možné opětovně odkázat na nařízení vlády č. 591/2006 Sb., kterým je vymezena odpovědnost právě v návaznosti na předání a převzetí staveniště. Byť je Radě známo, že jsou v praxi zemní práce často prováděny generálním dodavatelem a subdodavatelem souběžně a k předání a převzetí staveniště vůbec nedochází, Rada akcentuje, že předání a převzetí staveniště není toliko formálním úkonem, ale plynou z něj právní povinnosti, významné nejen pro posuzování odpovědnosti.

Jednání bagristy, ač se jedná o zaměstnance společnosti BCL TRADE s.r.o., je s ohledem na výše uvedené přičitatelné právě účastníku řízení, jelikož účastník řízení v okamžiku poškození plynárenského zařízení nesl odpovědnost za staveniště a dotyčný zaměstnanec konal zemní práce pro účastníka řízení, resp. účastník řízení jej použil při své činnosti. Rada považuje za prokázané, že bagrista plnil úkoly účastníka řízení, přičemž v kontextu toho odkazuje na důvodovou zprávu k zákonu o odpovědnosti za přestupky, *kdy úkolem, který fyzická osoba plní, je přitom nutno rozumět jakýkoliv úkol učiněný na základě pokynu právnické osoby.* Přičítal-li by správní orgán jednání bagristy vždy vůči jeho zaměstnavateli, aniž by zohlednil fakt, že to byl právě účastník řízení v pozici generálního dodavatele, kdo práce na staveništi dozoroval a řídil, zcela by pak byla vyloučena účast generálního dodavatele na protiprávním jednání, ačkoliv subdodavatel za provádění prací v plné míře reálně neodpovídal. Takový postup by pak mohl vést k popření smyslu zákona, když by osoba odpovědná za staveniště a řídicí práce mohla ukládat pokyny, na jejichž základě by došlo k porušení zákazu stanoveného právní normou, přičemž by odpovědnost nesl toliko subdodavatel, a nikoliv osoba fakticky ukládající pokyn. Rada se tak ztotožňuje s prvostupňovým orgánem stran odpovědnosti účastníka řízení za protiprávní jednání, kterou vyvozuje z § 20 odst. 2 písm. e) zákona o odpovědnosti za přestupky.

Vzhledem k uvedenému Rada přistoupila pouze k upřesnění výroku I. rozkladem napadeného rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 08619-39/2020-ERU ze dne 16. března 2022 ve vztahu k popisu skutku tak, aby bylo evidentní, že účastník řízení nespáchal přestupek ve smyslu § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona přímo, ale prostřednictvím fyzické osoby, zaměstnance společnosti BCL TRADE s.r.o., jehož jednání je účastníku řízení pro výše popsané důvody přičitatelné.

K účastníkem řízení tvrzené nemožnosti udělovat zaměstnanci společnosti BCL TRADE s.r.o. jakékoli pokyny, když tento nebyl se společností BCL TRADE s.r.o. ve smluvním vztahu, správní orgán uvádí, že tuto námitku nepovažuje za relevantní. Rada má za prokázané, že jednatel účastníka řízení byl osobně přítomen na staveništi v době, kdy došlo k poškození plynárenského zařízení a že v této souvislosti také aktivně jednal, když mj. podepsal Protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma a dokument Poškození plynárenského zařízení třetí stranou, v nichž navíc účastník řízení figuruje jako poškoditel, jakož i zápis v denním záznamu stavby ze dne 9. července 2020. Za daných okolností měl tedy jednatel účastníka řízení přinejmenším možnost udělovat zaměstnanci společnosti BCL TRADE s.r.o. pokyny a jeho činnost kontrolovat, přičemž jak společnost BCL TRADE s.r.o., tak i společnost Neaton s.r.o. v průběhu správního řízení uváděly, že tak i ve skutečnosti činil. Společnost BCL TRADE s.r.o. neprováděla výkopové práce na vlastní jméno a odpovědnost, ale pouze poskytovala stroj s obsluhou k výkonu činnosti jiného subjektu. Rada k tomu dodává, že prokazatelná přítomnost jednatele účastníka řízení na staveništi v okamžiku poškození plynárenského zařízení podle jejího názoru také svědčí

v neprospěch tvrzení účastníka řízení o tom, že měl předat staveniště, jakož i koordinaci na něm prováděných prací společnosti Neaton s.r.o. Správní orgán neshledává důvod k tomu, proč by se jednatel účastníka řízení dne 9. července 2020 vyskytoval na staveništi a jednal s provozovatelem distribuční soustavy plynu coby poškoditel plynárenského zařízení, když by staveniště předal společnosti Neaton s.r.o. Odkazuje-li se pak účastník řízení v podaném rozkladu na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. října 2018, sp. zn. 32 Cdo 5480/2016, podle nějž jsou subdodavatelé za svoji činnost plně odpovědní, pakliže jednájí z vlastní vůle bez závislosti na pokynech či příkazech zhotovitele, Rada k tomu uvádí, že prokazatelná přítomnost jednatele účastníka řízení na staveništi v momentě, kdy došlo k poškození plynárenského zařízení, takové svévoli ze strany společnosti Neaton s.r.o. nenapovídá, navíc je třeba zdůraznit rozdíl mezi odpovědností v soukromoprávním a veřejnoprávním smyslu, kdy veřejnoprávní odpovědnost vychází z formulace skutkové podstaty přestupku, kterou může naplnit současně i více pachatelů.

Co se týče výše uložené pokuty, Rada potvrzuje, že tato obecně odpovídá praxi Energetického regulačního úřadu v obdobných případech, nicméně určité skutkové zvláštnosti případu nebyly správně zohledněny. Pokud jde o okolnosti mající vliv na výši pokuty, prvostupňový orgán hodnotil jako přitěžující okolnost skutečnost, že zaměstnanec společnosti BCL TRADE s.r.o., jehož jednání je přičitatelné účastníkovi řízení, prováděl zemní práce (i.) až po uplynutí platnosti stanovisek správce plynárenského zařízení, (ii.) bez provedení vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu a (iii.) strojně, což bylo v rozporu s (byť již neplatnými) stanovisky správce plynárenského zařízení.

Pokud jde o otázku stanovisek správce plynárenského zařízení, Rada souhlasí s Energetickým regulačním úřadem v tom, že účastníkem řízení předložená stanoviska byla již v okamžiku uzavření smlouvy s objednateli (28. dubna 2020) neplatná, když byla vydána 10. října 2017 a 30. listopadu 2017, obě s platností 24 měsíců. Nicméně na rozdíl od správního orgánu prvního stupně se Rada nedomnívá, že je možné považovat samotné uplynutí doby platnosti těchto stanovisek za přitěžující okolnost při rozhodování o výši pokuty za přestupek účastníka řízení. I přes uplynutí doby platnosti se však měl účastník řízení pokyny správce plynárenského zařízení v nich uvedenými řídit, což neučinil, zároveň však z ničeho nevyplývá, a je to krajně nepravděpodobné, že by se poloha plynárenského zařízení od doby vydání stanoviska, jakkoliv změnila a věcně byla potřeba vydat stanovisko nové.

Významnějším porušením povinnosti ze strany účastníka řízení proto Rada shledává nevytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu, když tuto účastníkovi řízení coby realizátorovi stavby ukládají obě stanoviska správce plynárenského zařízení („... před zahájením stavební činnosti bude provedeno vytyčení trasy a přesné určení uložení plynárenského zařízení a plynovodních přípojek; ... bez vytyčení trasy a přesného určení uložení plynárenského zařízení a plynovodních přípojek stavebníkem nesmí být vlastní stavební činnosti zahájeny; vytyčení plynárenského zařízení a plynovodních přípojek považujeme za zahájení stavební činnosti.“), a stejná povinnost vyplývá účastníku řízení i z protokolu o předání a převzetí staveniště dle smlouvy o dílo sepsaného dne 15. června 2020 mezi objednateli a účastníkem řízení jako zhotovitelem. Účastník řízení si byl na základě existence stanovisek správce plynárenského zařízení vědom toho, že na staveništi se nachází plynárenské zařízení, nicméně přesto neprovedl jeho vytyčení v terénu, a tedy postupoval vědomě nedbale a v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona. Práce na staveništi nadto

prováděl (resp. nechal provádět subdodavatelskou společností BCL TRADE s.r.o.) bagrem, ačkoli ze zmíněných stanovisek plynul jednoznačný pokyn správce plynárenského zařízení provádět veškeré stavební práce v ochranném pásmu výhradně ručním způsobem. Ve stanoviscích ohledně způsobu provádění zemních prací výslovně zaznívá, že „... nebude použito nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí“. Současně stanoviska obsahují ustanovení, podle něžž platí, že „...stavební činnosti je možné realizovat pouze při dodržení podmínek stanovených v tomto stanovisku; nebudou-li tyto podmínky dodrženy, budou stavební činnosti považovány dle § 68 zákona č. 458/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, za činnost bez našeho předchozího souhlasu“.

Pokud jde o majetkové poměry účastníka řízení, jediným podkladem, který měla Rada při rozhodování o rozkladu k dispozici, byl výkaz zisku a ztráty ke dni 31. prosince 2020, který účastník připojil k odůvodnění odporu proti příkazu Energetického regulačního úřadu. Jiné podklady účastník řízení správním orgánu neposkytl, ani správní orgán ve sbírce listin obchodního rejstříku nedohledal, aktuální majetková situace účastníka řízení tak správním orgánu není známa.

Rada dále uvádí, že následky spáchaného přestupku nepovažuje za natolik závažné, aby „zvyšovaly“ závažnost přestupku. Ve správním spise není informace o době přerušení dodávky, nicméně postiženo bylo 7 konečných zákazníků, když doba omezení dodávek patrně nemohla být dlouhá (jelikož samotný únik trval 25 minut), navíc i množství uniklého plynu bylo minimální. V daném případě tak nelze hovořit o významnějším dopadu poškození zařízení na třetí osoby.

Přestože došlo k poškození středotlakého plynovodu, tedy zařízení z energetického hlediska většího významu, považuje Rada pokutu ve výši 65 000 Kč za nepřiměřenou skutkovým okolnostem posuzovaného případu, protože Rada přistoupila k jejímu snížení na výši 40 000 Kč. Takto snížená výše pokuty odpovídá míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a konkrétním skutkovým okolnostem, nutno konstatovat, že i následky spáchání přestupku nebyly závažné, přerušení dodávky 7 zákazníkům hodnotí Rada jako nižší míru závažnosti, ani únik plynu do ovzduší, jakkoliv nežádoucí, nebyl rozsáhlý. Jak bylo uvedeno výše, Rada na rozdíl od prvostupňového orgánu nehodnotila jako přitěžující okolnost skutečnost, že účastník řízení neměl při provádění zemních prací na staveništi k dispozici platné stanovisko správce plynárenského zařízení, jelikož tuto skutečnost neshledala natolik závažnou. Větší míru závažnosti však Rada připisuje tomu, že účastník řízení vykonával zemní práce na staveništi bez patřičného vytyčení plynárenského zařízení v terénu a za pomoci stroje, což odporovalo stanoviskům správce plynárenského zařízení, z nichž měl účastník řízení i po uplynutí doby jejich platnosti vycházet, neměl-li k dispozici stanovisko nové.

V. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky Rada jako odvolací orgán dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí bylo z hlediska zjištění a právního posouzení protiprávního jednání účastníka řízení vydáno v souladu s právními předpisy. Rada má nicméně za to, že prvostupňový orgán nedostatečně specifikoval výrok o vině a v odůvodnění napadeného rozhodnutí odpovídajícím

způsobem nereflekoval konkrétní skutkové okolnosti projednávaného případu, protože Rada v tomto rozsahu výrok o vině i odůvodnění napadeného rozhodnutí doplnila a v návaznosti na to přiměřeně snížila výši uložené sankce; ve zbylé části rozklad zamítla a napadené rozhodnutí v této části potvrdila.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí nelze podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 5 správního řádu dále podat rozklad.

Ing. Stanislav Trávníček, Ph.D., v.r.
předseda Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

Mpasiv stav s.r.o., prostřednictvím JUDr. Jindřicha Jaška